

NAV

Visie NAV: Een goed inkomen voor akkerbouwers

- *Economisch en maatschappelijk*
- *duurzame akkerbouw*

ederlandse
kkerbouw
akbond

NAV

Agenda

2

- Hoofdpunten: GLB en 7^e Actieprogramma
- Let op!
 - Over veel zaken moet nog definitieve beslissing worden genomen door EU en/of NL-regering
 - Stand van zaken per 31 januari 2022
- 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn: plannen LNV en maatwerkaanpak sector
- Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)
 - Procedureel, Budgetverdeling, Uitgangspunten en doelen, Pijler 1, Pijler 2, Ecoregeling, ANLb
- Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO)
- Gewasbescherming
- BO Akkerbouw

7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

3

- Geldend voor de periode 2022-2025
- In 2020 veel bijeenkomsten, daarna stil
- Mestbeleid controversieel verklaard, vanaf september 2021 7^e Actieprogramma wel weer behandeld
- LNV heeft in september generieke maatregelen 7^e AP gepubliceerd
- Reactie hele sector: 'onhaalbaar, onbetaalbaar en onwerkbaar'

7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

4

- Consortium gevormd: LTO, NAV, NAIK, BO Akkerbouw, NZO, POV, Cumela, Rabobank
- Alternatief voorgesteld: maatwerkaanpak
- Wat hebben we bereikt:
 - Pakket van LNV met generieke maatregelen is aangepast
 - Maatwerkaanpak wordt serieus aan gewerkt samen met LNV
 - Telers hebben keus nu in welke maatregel het beste past
 - Géén direct inkomensverlies bij maatwerkaanpak
 - Generiek kan prima bij extensieve bouwplannen

7e AP: versie december 2021

5

- **Alle bouwland grondsoorten**

- Bredere teelvrije zones

- ✦ Ecologisch kwetsbare waterlopen en KRW-waterlichamen 5m; waterbeheerders moeten lijst updaten
- ✦ Overige waterlopen 2m of smaller o.b.v. huidige waterkwaliteit of oordeel waterbeheerder
- ✦ Maximaal 5% oppervlakte perceel
- ✦ Teeltvrije zones tellen niet mee voor mestplaatsingsruimte
- ✦ Ook hier uiteindelijk dus nog weinig concreet

7^e AP: versie december 2021

6

- **Alle bouwland grondsoorten**

- Najaarsbemesting (na 1-8) bouwland met drijfmest maximaal 60 kg N/ha
- Start uitrijdseizoen drijfmest, vloeibaar zuiveringsslib en dunne fractie op bouwland nu twee opties in behandeling:
 1. Vaste uitrijd datum 15 maar met lijst van uitzonderingen vastgesteld door CDM
 2. 3 variabele datums en gewassen met uitzondering daarop
- Storrijke vaste mest, champost of vergelijkbaar wat betreft nutriënten en o.s.: telt voor 75% mee voor fosfaatgebruiksruimte

7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

7

● Aanvullend voor zandgronden

- Verplichte bouwplan rotatie 1:4 per 2023; rustgewas 1x per 4 jaar
- Verplichte bouwplan rotatie 1:3 per 2027; rustgewas 1x per 3 jaar
- Geen bouwplan verplichting voor biobedrijven en langjarige teelten
- Inzaai vanggewas/rustgewas voor 1-10 verplicht vanaf 2023 voor 100% van zand areaal, eventueel later als commissie dat bepaalt
- Geen vanggewas bij 'wintergewassen'; lijst door CDM
- Vóór 1-10 vanggewas zaaien = behoud N gebruiksnorm
- Niet-mais- en niet-winterteelten vanggewas 1-10 t/m 1-2 met N-korting jaar erop
- Uitrijden storrijke mest vanaf 1 januari

Fosfaatindicator

8

- Overgang van Pw naar P-Al en PACIC2
 - Zou neutrale overgang zijn naar nieuwe indicatoren
 - PW nog geldig in 2021, niet in 2022
 - Onderzoek vanuit BO naar negatieve effecten van minder P aanvoer door verlies ruimte indicator
 - Wisseling van minister, daardoor onzeker hoe resultaten geïnterpreteerd worden

7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

9

- Wat willen we nog bereiken:
 - Dat maatwerkaanpak wordt opgenomen in 7^e AP
 - Dat fosfaatindicator wordt aangepast
- Maatwerkaanpak:
 - Er wordt hard gewerkt aan hoe alles kan worden geborgd
 - Er wordt door het consortium gewerkt aan de details
- 7^e AP december 2021 door LNV naar Brussel gestuurd
- Lijkt nog niet voldoende, aanpassingen moeten half februari worden ingediend

Vragen???

GLB; procedureel

- EU heeft kader gemaakt en budgetten verdeeld
- Landen moeten Nationaal Strategisch Plan maken voor invulling en voorleggen voor goedkeuring aan EU
- NL heeft concept Nationaal Strategisch Plan eind december 2021 naar de Europese Commissie gestuurd
- NAV dringt er steeds op aan dat voor 1 juli 2022 de invulling definitief moet zijn
- Eerste versie simulatietool LNV voor ecoregeling voor de zomer gereed
- 1 januari 2023 start nieuwe GLB

Steeds andere kijk op GLB

12

GLB; Doelen

13

- Toekomstig bestendig maken van de landbouw
 - Slimme, veerkrachtige landbouw en een behoorlijk boereninkomen om voedselzekerheid te garanderen
 - Milieu(stikstof), biodiversiteit en klimaat
 - Brede plattelandsontwikkeling
 - Kennis, innovatie en netwerk

GLB; budgetverdeling

14

- Beschikbaar is 717 miljoen euro (=100%)
 - Pijler 1:
 - ✦ Directe inkomenssteun als hectaretoeslagen
 - ✦ Ecoregelingen
 - ✦ Minstens 25% toegewezen aan ecoregeling
 - Pijler 2:
 - ✦ gebiedsgericht bijdragen aan klimaat-, milieu- en biodiversiteitsdoelen
- In 2023 15% (108 milj.) overgeheveld van pijler 1 naar pijler 2
- In de jaren na 2023 neemt overheveling geleidelijk toe tot 30% (215 milj.)
- Budget voor ecoregeling blijft hele periode 152 miljoen

GLB-Pijler I

15

- Oorspronkelijk bedoeld als inkomenssteun voor boeren
- In 2023 schat LNV de basispremie op 221 euro/ha en een toeslag van 54 euro/ha voor de eerste 40 ha, boven 60 ha lager
- In latere jaren wordt de basispremie lager door meer overheveling:
 - 2023 gemiddeld 255 basis + 109 ecoregeling
 - 2027 gemiddeld 194 basis + 109 ecoregeling
- Toeslag op de basispremie voor jonge landbouwers is 2800 euro

Voorwaarden (conditionaliteit) voor basispremie in Pijler I

16

- GLMC1: behoud blijvend grasland
- GLMC2: bescherming veenweiden en wetlands
- GLMC3: verbod op verbranden van stoppels
- GLMC4: bufferstroken langs waterlopen: (volgt 7^e AP, kan nog wijzigen)
 - 5m langs ecologisch kwetsbare waterlopen en KRW waterlichamen
 - 2m overige watervoerende sloten
- GLMC5: erosie tegengaan door eisen aan ploegen
- GLMC6: minimale bodembedekking in de zomer
- GLMC7: vruchtwisseling bouwland, op zand 1 op 4 rustgewas
- GLMC 8: Min. 4% areaal niet productief (incl. sloten en eiwitgewassen zonder gbm). Bij >7% vergoeding mogelijk (vanggewassen tellen niet mee)
- GLMC9: blijvend grasland bescherming Natura2000 gebieden

GLB-Pijler 1-Ecoregeling

17

- Bedoeld om stap naar duurzaam en kringloop te maken
- Minstens 25% van het budget voor pijler 1 wordt toegewezen aan de ecoregeling
- Zitten veel maatregelen in waaruit je kan kiezen
- Soort cafetaria model
- Als je meer doet krijg je meer geld
- In de ecoregeling zitten maatregelen die ook in de ANLb zitten en ook nieuwe maatregelen

GLB-Pijler I-Ecoregeling-Simulatietool

18

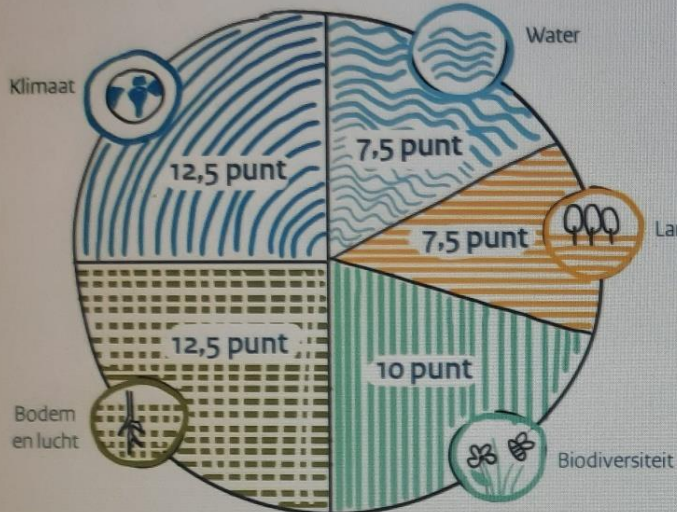
Zo doe je mee aan de eco-regeling op basis van 50 ha areaal

1. Ik voldoe aan de **schijf van vijf**

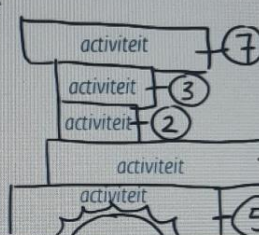
2. Ik wil graag meer doen

3. Ik doe nog meer

CONCEPT!

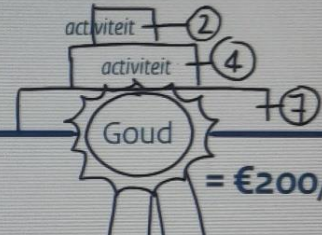
Extra eco-activiteiten
min. + 24 punten extra

Zilver

= €150/ha

Extra eco-activiteiten
min. + 13 punten extra

Goud

= €200/ha

50 punten

Brons

= €100/ha

GLB-Pijler 1-Ecoregeling-versie 3 dec 2021

19

Hoofddeelt

1. Rustgewassen als hoofddeelt minimaal 1 op 3 (perceel)
2. Vroeg ras rooigewas (oogsten < 1 september)
3. Vroeg ras rooigewas (oogsten < 1 november)
4. Eiwithoudende gewassen als hoofddeelt (in ecoregeling gbm wel toegestaan!)
5. Akkerbouw, gewas uit lijst meerjarige gewassen staat langer dan 18 maanden op perceel
6. Langjarig grasland (> 5 jaar)
7. Bufferstrook met kruiden
8. Gras/klaver
9. Grasland met kruiden
10. Strokenteelt, minimaal 10 stroken in een combinatie van minimaal 3 gewassen in stroken van minimaal 3 en maximaal 24 m breed
11. Natte teelt
12. Mengteelt
13. Kleinschalig perceel (< 2 ha) voor meer dan 60% omzoomd

GLB-Pijler 1-Ecoregeling-versie 3 dec 2021

20

Bodemgewas

- 14. Onderzaai vanggewas
- 15. Bedekt houden percelen (waaronder niet productief rustgewas) tot 1 maart. Onderwerken zonder gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen.
- 16. Onderwerken graszode (zonder gebruik van onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat).
- 17. Permanente groenbedekking (direct zaaien in groenbemester, bedekt tot de oogst van de hoofdteelt)

Teeltmaatregelen

- 18. Biologische bestrijding (steriele mannetjes, nematoden)

GLB-Pijler 1-Ecoregeling-versie 3 dec 2021

21

Vee maatregelen

- 19. Maximaal 1,5 GVE per bedrijf (grasland)

NB: zo staat het in de officiële tekst, moet waarschijnlijk zijn 1.5 GVE/ha

- 19. Verlengde weidegang 1500 uur
- 20. Verlengde weidegang 3000 uur

Niet productief landbouwgrond

- 22. Houtig element (heg, haag, struweel) is in stand gehouden
- 23. Houtig element is aanwezig (overige houtige elementen)
- 24. Water element ecologisch schonen. Het element is na 15 juni voor 25% tot 75% geschoond
- 25. Niet productieve akker(rand) minimaal 12 maanden (rand minimaal 3 m)

Duurzaam bedrijf

- 26. Biologische bedrijf (SKAL)

GLB-pijler 2

22

- In 2023 wordt 15% van het budget voor pijler1 bestemd voor pijler 2
- In latere jaren hoger percentage (motie Tweede Kamer)
- Wordt besteed aan gebiedsgericht beleid, risicomanagement en investeringen
- **ANLb's** vallen onder pijler 2
- Verder voornamelijk besteed aan:
 - Peilverhoging in veenweidegebieden vanwege klimaat
 - Stikstofproblematiek rondom Natura 2000 gebieden
- Resterend budget voor:
 - Voortzetting POP-projecten
 - Productieve en niet-productieve investeringen
 - Vestigingssteun jonge landbouwers
 - Bredeweersverzekering
 - Kennisoverdracht door coaches en via studieclubs
 - Samenwerkingsverbanden

Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer(ANLb)

23

- Blijft en gaat via agrarische collectieven
- Wordt uitgebreid naar meer gebieden maar niet overal
- In de ecoregeling zitten activiteiten die ook al in het ANLb zitten
- Je mag kiezen of je zo'n activiteit doet binnen de ANLb of de ecoregeling
- Als je een activiteit in de ANLb doet, mag je de bijdrage aan de milieudoelen wel meetellen in de ecoregeling

Milieueffectrapportage NSP

24

- Twee varianten vergeleken
- Mer-A:
 - 15% overheveling,
 - veel geld in pijler 2 naar ANLb,
 - minder zware eisen in pijler 1
- Mer-B:
 - 30% overheveling,
 - veel geld in pijler 2 naar veenweidegebieden en bufferzones rondom N2000,
 - zwaardere eisen in pijler 1
- Maar: zwaardere eisen pijler 1 vervalt door volgen 7^e AP

Uitkomsten Milieu-effect rapportage

Criterium	Welke variant beter?	Opmerkingen
Klimaat	Mer-B	Alleen als peilbesluit voor 2027 valt
Bodemkwaliteit	Geen verschil	Mer-A mogelijk iets beter door meer geld ecoregelingen en ANLb
Biodiversiteit	Mer-B beter in N2000 Mer-A beter hele land	
Gesloten kringlopen	Mer-A	
Waterkwaliteit	Mer-B	Pas ná besluit peil en bufferzones en beschikbaar komen rassen
Waterkwantiteit	Mer-B of Mer-A	B pas beter ná besluit peil en bufferzones en nieuwe rassen
Landschapskwaliteit	Mer-A	Peilverhoging negatief effect in B
Maatsch. aspecten voedsel	Mer-A	Minder voedsel in B
Dierenwelzijn	Geen effect	
Regionale economie	Beiden negatief	A erger dan B

Lobby NAV voor GLB

26

- Niet eens met keuzes in NSP en voelen ons gesteund door Mer!
- Algemeen: veenweidegebieden en bufferzones betalen uit Rijksbegroting en niet vanuit GLB
- Pijler 1:
 - Per sector definiëren wat klein bedrijf is en niet alle sectoren 40ha
 - Uitbreiding mogelijkheden voor akkerbouwers in ecoregelingen met NKG, precisielandbouw e.d.
- Pijler 2:
 - Vergoeding eiwittransitie zoals geadviseerd door WUR (14 miljoen)
 - Meer mogelijkheden voor akkerbouwers in pijler 2
 - Uitbreiding ANLb
 - Verhoging budget Bredeweersverzekering

- Nieuwe werkwijze
- Nu: als opgave afwijkt van RVO data dan gelijk sanctie(korting)
- Straks: als RVO in gecombineerde opgave afwijking van hun data ziet, gaat RVO samen met de boer een poging doen om er samen uit te komen

Vragen???

Gewasbescherming

28

- NAV lobbyt voor behoud voldoende groot effectief middelenpakket
- Zienswijze ingediend om toelating van nieuwe veredelings technieken toe te laten in EU
- Bij Tweede Kamer gepleit voor meer tijd voor transitie
- Actie tegen handhavingsacties provincies

Brancheorganisatie Akkerbouw

29

- Nieuwe ronde projecten van start
- Resultaten lopend onderzoek via de website van BO
- Factsheets uitgebracht:
 - Functionele akkerranden voor plaagbeheersing
 - Biostimulanten in de akkerbouw
 - Onkruidbeheersing
- Boekje over slimme mechanisatie
- Gezondgewastool in animatie over bodembeheer
- Kennisdag Beter Bodembeheer 8 februari!
 - Aanmelden via www.bo-akkerbouw.nl

Tot slot

Vragen???

**ALV op 16 februari 2022 van 14 tot 16 uur
in De Schakel, Oranjelaan 10 in Nijkerk**

Bedankt voor de aandacht!

31

Volg ons op:

www.nav.nl

@NAV_akkerbouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

En zie ook www.akkerbouw-van-nu.nl

Plantaardig
heeft de toekomst